

Nejvyšší správní soud, čj. 6 As 151/2019-53, 25.9.2020

Klíčové ustanovení právního předpisu: *§ 25 a 47 stavebního zákona, § 3 správního řádu a § 2 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 500/2006 Sb.*

Věc: *Stabilizovaná plocha dle ÚP a rozpor se skutkovým stavem, pasivita navrhovatele a důkazní břemeno*

Navrhovatelem je vlastníkem dotčeného pozemku, který jej nabyt v době přijímání nového územního plánu obce, proto nepodal námitky (a ani původní vlastník námitky nepodal) v procesu přijímání nového územního plánu. Dotčený pozemek byl v ÚP označen jako *stabilizovaná plocha veřejného prostranství – veřejná zeleň*. Navrhovatel napadl ÚP a navrhl zrušení v částech týkající se dotčeného pozemku, neboť se dle něj nejedná o veřejné prostranství a územní plán tak nepřiměřeně omezuje jeho vlastnické právo (chce na pozemku vybudovat sportovně-relaxační centrum).

NSS se nejdříve zabýval otázkou, jaké plynou důsledky z toho, že územní plán označuje **určitou plochu jako stabilizovanou a jiné plochy jako plochy změn**. Obecně platí (i přesto, že není pojmosloví v územních plánech a v různých časových obdobích užíváno jednotně), že **ve stabilizovaných plochách má územní plán zachycovat neměnný současný stav a způsob využití dané plochy**. Naopak v plochách změn je určováno nové řešení, tj. jak má být plocha využita v budoucnu, tj. odlišně od dosavadního způsobu využití (což je hlavním cílem územního plánování). *Stávající stav, jenž má zůstat beze změn, zachycuje sice územní plán také, ale činí tak zejména proto, aby byly plánované změny zasazeny do kontextu celého řešeného sídla a aby bylo zřejmé, na co navazují a z čeho vycházejí.*

*Pokud by stěžovatel s takovým využitím svého pozemku jako veřejného prostranství nesouhlasil, ale nezpochybňoval by fakt, že doposud takto využíván byl, nemohl by se svým návrhem na zrušení územního plánu uspět, a to proto, že **územní plán nemůže zasáhnout do práv osob, pokud pouze potvrzuje a nijak nemění skutečný stávající stav a způsob využití pozemku.***

V tomto případě stěžovatel popírá, že by pozemek byl v minulosti využíván jako veřejné prostranství. Pokud by to byla pravda, pak by došlo k zásahu do jeho vlastnických práv.

V posuzovaném případě nepodal stěžovatel (ani předchozí vlastník) námitky v rámci pořizování ÚP, a tedy byl procesně pasivní. V takovém případě soud zkoumá pouze to, zda se pořizovatel neodchýlil od územně analytických podkladů, případně dalších závazných podkladů, které měl k dispozici, a zda určení stabilizovaných ploch není ve zcela zjevném rozporu s realitou (tedy skutkovým stavem). Při územně plánovací činnosti se uplatní zásada materiální pravdy, a tedy, že správní orgán postupuje tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu).

*K tomu musí ovšem snést důkazy navrhovatel, chce-li závěr o stávajícím užívání sporného pozemku před soudem vyvrátit. **Důkazní břemeno tak leží na navrhovateli, jenž zůstal v procesu přijímání územního plánu pasivní. Aktivita navrhovatele (podání námitek) v době pořizování ÚP by situaci obrátila** – správní orgán by v procesu přijímání ÚP buď vyhověl námitkám, nebo by doplnil podklady a provedl dokazování, kterým by námitku vyvrátil nebo by odkázal osobu na příslušné správní řízení, v němž by se spor o stávající způsob využití pozemku řešil (zde např. řízení o existenci veřejného prostranství dle § 142 správního řádu). V tomto případě byl navrhovatel procesně pasivní v době pořizování ÚP, v soudním řízení měl důkazní břemeno, které neunesl.*

Právní věta:

Je-li v územním plánu určitá plocha označena jako stabilizovaná [zachycující neměnný současný stav a způsob využití dané plochy ve smyslu § 2 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 500/2006 Sb.] a vlastník pozemku nepodal proti návrhu územního plánu námitky, soudní přezkum územního plánu v části týkající se jeho pozemku se v takovém případě omezí na kontrolu toho, zda se pořizovatel územního plánu neodchýlil od územně analytických podkladů, případně dalších závazných podkladů (§ 25 a 47 odst. 1 a 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu) a zda určení stabilizované plochy v územním plánu není ve zcela zjevném a příkrém rozporu s realitou (se skutkovým stavem, neboť i při územně plánovací činnosti se uplatní zásada materiální pravdy ve smyslu § 3 správního řádu). K tomu musí snést důkazy navrhovatel, chce-li závěr o stávajícím užívání sporného pozemku před soudem vyvrátit. ([právní věta](#))

Odkaz na rozsudek: [6 As 151/2019-53](#)